

STORTINGET

Innst. 99 S

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 21 S (2019–2020), unntatt kap. 1429

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Endringer i statsbudsjettet 2019 under Klima- og miljødepartementet

---

Til Stortinget

Sammendrag

I proposisjonen legger Klima- og miljødepartementet fram forslag til endringer i statsbudsjettet for 2019.

Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 1400 post 21 med 11,5 mill. kroner. 7,5 mill. kroner av bevilgningen på kap. 1400 post 21 foreslås brukt til tiltak mot marin forsøpling og foreslås omdisponert til kap. 1400 post 76.

Videre er det behov for å dekke økte kostnader til drift av forskningsstasjonen Troll i Antarktis over kap. 1471 post 21. Det foreslås en delvis inndekning på 4 mill. kroner fra kap. 1400 post 21.

Post 76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres

Samlet sett foreslås det å øke bevilgningen på kap. 1400 post 76 med 5,3 mill. kroner.

Kap. 1410 Kunnskap om klima og miljø

Post 70 Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1410 post 70 med 0,5 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 1400 post 76. Midlene skal finansiere Norsk institutt for naturforskning sin deltagelse i Vitenskapskomiteen for mat og miljø.

Kap. 1412 Meteorologisk institutt

Post 70 Internasjonale samarbeidsprosjekt

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 1412 post 70 med 3,234 mill. kroner grunnet forventninger om reduserte kontingentutgifter.

Kap. 1420 Miljødirektoratet

Post 22 Statlige vannmiljøtiltak

Arbeidet med bygging av genbanken på Ims i Rogaland for hardangerfjordbestandene av villaks og sjøørret er i gang og skal ferdigstilles i 2020. Det foreslås å øke bestillingsfullmakten på kap. 1420 post 22 med 2,5 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 23 Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, kan overføres

Som følge av økte gebyrinntekter på forurensningsområdet under kap. 4420 post 4 er det behov for å øke bevilgningen på kap. 1420 post 23 med 5,6 mill. kroner.

Post 33 Statlige erverv, nytt vern, kan overføres

Det blir ikke fattet vernevedtak for områder i marin verneplan i 2019. Det foreslås dermed å sette ned bevilgningen på kap. 1420 post 33 med 6 mill. kroner i 2019.

Post 34 Statlige erverv, nasjonalparker, kan overføres

Midlene på posten skal dekke utgifter til gjennomføring av nasjonalparkplanen jf. St.meld. nr. 62 (1991–1992) Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge. Det foreslås å øke tilsagnsfullmakten på kap. 1420 post 34 med 12,9 mill. kroner, fra 18,3 mill. kroner til 31,2 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Post 63 Returordning for kasserte fritidsbåter

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 1420 post 63 med 8 mill. kroner som følge av få søknader i 2019.

Post 64 Skrantesykeprøver fra fallvilt

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 1420 post 64 med 1,4 mill. kroner.

Post 74 CO₂-kompensasjonsordning for industrien

Samlet sett foreslås bevilgningen på kap. 1420 post 74 økt med 5,8 mill. kroner.

Klima- og miljødepartementet har endret Miljødirektoratets vedtak om grunnlag for CO₂-kompensasjon for perioden 2013–2020 for Norske Skog Saugbrugs. Full CO₂-kompensasjon til Saugbrugs for støtteårene 2018–2020 innebærer økte utbetalinger til ordningen. For 2019 innebærer dette en ekstra utbetaling fra posten på ca. 31,1 mill. kroner.

Kap. 1423 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø**Post 1 Driftsutgifter**

Fra 1. januar 2019 fikk Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) hjemmel til å kreve inn gebyrer etter forurensningsforskriften kap. 39. Gebyrene skal dekke forurensningsmyndighetens arbeid med tillatelser etter forurensningsloven. Det foreslås en økning av utgiftsbevilgningen på 0,5 mill. kroner under kap. 1423 post 1 og en tilsvarende økning av inntektsbevilgningen under kap. 4423 post 1.

Kap. 1471 Norsk Polarinstitutt**Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres**

Bevilgningen på kap. 1471 post 21 foreslås økt med 5,7 mill. kroner som følge av økte driftsutgifter ved Norsk Polarinstitutt forskningsstasjon Troll i Antarktis. Merutgiften finansieres ved omdisponering av hhv. 4 mill. kroner fra kap. 1400 post 21 og 1,7 mill. kroner fra kap. 1400 post 76.

Kap. 1481 Klimakvoter**Post 1 Driftsutgifter, kan overføres**

Bevilgningen på kap. 1481 post 1 foreslås redusert med 4,499 mill. kroner.

Kap. 4420 Miljødirektoratet**Post 4 Gebyrer, forurensningsområdet**

Det foreslås å øke inntektsbevilgningen på kap. 4420 post 4 med 5,6 mill. kroner og en tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 1420 post 23.

Kap. 4423 Radioaktiv forurensning i det ytre miljø**Post 1 (Ny) Gebyrer, radioaktiv forurensning**

Det foreslås en inntektsbevilgning på 0,5 mill. kroner på kap. 4423, Videre foreslås det at bevilgningen på kap. 1423 post 1 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter under denne posten, jfr. forslag til romertallsvedtak.

Kap. 4481 Salg av klimakvoter**Post 1 Salgsinntekter**

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 4481 post 1 med 211,2 mill. kroner.

Oppdaterte anslag tilsier at det er behov for å oppjustere salgsinntektene med 211,2 mill. kroner, fra 4,6 mrd. kroner til 4,8 mrd. kroner.

Andre saker:

Fullmakt til å delta i Verdensbankprogrammet Partnership for Market Implementation:

Kap. 1481 Klimakvoter**Post 22 Kvotekjøp, generell ordning, kan overføres**

Norge har siden 2010 deltatt i Verdensbankens Partnership for Market Readiness (PMR). Formålet med programmet er å støtte opp om utvikling og gjennomføring av markedsbasert klimapolitikk. Programmet er i slutfasen og planlegges fulgt opp med programmet Partnership for Market Implementation (PMI).

Det foreslås at Norge gir et bindende tilsagn om å delta i PMI med 7 mill. USD.

Bidrag skal betales inn over ti år, i takt med utbetalinger fra fondet, og foreslås dekket løpende under kap. 1481 post 22 Kvotekjøp, generell ordning, jf. forslag til romertallsvedtak.

Fullmakt til å melde inn en intensjon om at Norge fra og med 2021 vil konvertere et begrenset antall kvoter fra Det europeiske kvotesystemet til utslippsenheter under innsatsfordelingsforordningen:

Kap. 4481 Salg av Klimakvoter**Post 1 Salgsinntekter**

For å oppnå større sikkerhet for at Norge vil kunne oppfylle de årlige utslippsbudsjettene i perioden 2021–2030, foreslår regjeringen at Norge melder inn en intensjon om årlig å konvertere kvoter fra Det europeiske kvotesystemet (EU Emission Trading System (EU ETS))

tilsvarende inntil 2 pst. av 2005-utslippene under innsatsfordelingsforordningen.

Ifølge avtalen med EU om felles oppfyllelse med EU av utslippsmålet må Norge innen utgangen av 2019 melde inn til EFTAs overvåkingsorgan (ESA) om Norge vil benytte seg av adgangen til å konvertere et begrenset antall kvoter fra EU ETS til utslippsenheter (Annual Emissions Allocations (AEA)) under innsatsfordelingsforordningen. Denne fristen forutsetter at avtalen med EU trer i kraft innen 31. desember 2019.

Innmeldingen (notifikasjonen) vil kun være bindende for de første fem årene. For årene deretter kan Norge nedskalere eller si fra seg konverteringen av kvoter. En konvertering vil i utgangspunktet redusere inntekter fra salg av kvoter. Med dagens kvotepriser og valutakurser vil en konvertering på antatt knappe 600 000 kvoter fra EU ETS redusere statens årlige salgsinntekter i perioden 2021–2025 med rundt 160 mill. kroner. Adgang til å inngå en avtale som medfører reduksjon i framtidige inntekter forutsetter Stortingets samtykke, jf. forslag til romertallsvedtak.

Å konvertere kvoter fra EU ETS gir Norge garantert tilgang til fleksibilitet dersom det skulle vise seg å bli strengt nødvendig for å oppfylle utslippsforpliktelsene. Kvotene som konverteres, blir satt inn på en egen, lukket konto i kvoteregisteret under innsatsfordelingsforordningen. Utslippsenheter som står på denne kontoen, kan kun benyttes dersom Norge har et underskudd, dvs. at vi ikke har oppfylt det årlige utslippsbudsjettet gjennom innenlandske utslippsreduksjoner eller utnyttelse av andre former for fleksibilitet. Konverterte kvoter fra EU ETS på denne kontoen som ikke benyttes til å oppfylle Norges mål under innsatsfordelingsforordningen, vil slettes på slutten av perioden og bidra til overopplyselse av klimamålet på EU-nivå.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsmund Aukrust, Espen Barth Eide, Ruth Grung, Else-May Norderhus og Runar Sjøstad, fra Høyre, Tina Bru, Liv Kari Eskeland, Stefan Heggelund og Lene Westgaard-Halle, fra Fremskrittspartiet, Terje Halleland og Theodor Barndon Helland, fra Senterpartiet, Sandra Borch og Ole André Myhrvold, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken, fra Venstre, lederen Ketil Kjenseth, fra Kristelig Folkeparti, Tore Storehaug, og fra Miljøpartiet De Grønne, Une Bastholm, viser til de foreslåtte endringene på statsbudsjettet for 2019 under Klima- og miljødepartementet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen i Prop. 1 S (2019–2020), forslaget til statsbudsjett for 2020, skriver følgende:

«Vernevedtak for områda Inner visten, Nordfjorden, Karlsøyvær, Kaldvåg fjorden og Innhavet, Ytre Karlsøy, Rossfjordstraumen, Rystraumen, Ytre Hardangerfjorden, Lurefjorden og Lindåsosane, Krossfjorden, Børgin, og Skarnsundet er planlagt hausten 2019.»

Disse medlemmer viser videre til det regjeringen skriver i Prop. 21 S (2019–2020) om samme sak:

«Post 33 Statlige erverv, nytt vern, kan overføres

Det blir ikke tatt vernevedtak for områder i marin verneplan i 2019 og det foreslås dermed å sette ned bevilgningen på kap. 1420, post 33 med 6 mill. kroner i 2019.»

Disse medlemmer viser til viktigheten av å få fortgang i arbeidet med gjennomføringen av marin verneplan og viser derfor til forslagene som er fremmet i budsjettinnstillingen fra energi- og miljøkomiteen, Innst. 9 S (2019–2020), om dette. Disse medlemmer mener det er et klart løftebrudd fra regjeringen når de i oktober 2019 skriver at det er planlagt vernevedtak høsten 2019, mens de i november 2019 går bort fra dette. Disse medlemmer imøteser gjerne en forklaring fra regjeringspartiene på hvorfor man ikke lenger planlegger vernevedtak høsten 2019.

Komiteen viser til omtalen av salg av klimakvoter og regjeringens forslag om at Norge melder inn en intensjon om årlig å konvertere kvoter fra Det europeiske kvotesystemet. Komiteen ønsker å fremheve viktigheten av at Norge er del av det europeiske kvotesystemet, og at dette er en effektiv og forpliktende ordning for å redusere klimagassutslipp både i Norge og i Europa. Komiteen viser dessuten til regjeringens mål om at reduksjon i ikke-kvotepliktige utslipp skjer gjennom innenlandske tiltak, og understreker viktigheten av at det planlegges for dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti ønsker å framheve at overføringen av klimakvoter åpner for ytterligere reduksjoner i de samlede klimagassutslippene. Disse medlemmer viser til at klimakvotene som overføres, blir satt inn på en egen, lukket konto, og at overføringen av klimakvoter isolert sett vil redusere utslippene innenfor kvotesystemet. Om de overførte klimakvotene ikke benyttes mot forpliktelsen i ikke-kvotepliktig sektor, vil de også bidra til overopplyselse av klimaforpliktelsen på europeisk nivå og dermed en større samlet reduksjon enn om klimakvotene aldri ble overført.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti understreker viktigheten av at en felles utslippsforpliktelse med EU fram til 2030 ikke blir en hvilepute for norsk klimapolitikk. Norge har en egeninteresse i å delta i omstillingen som Europa og verden skal inn i. Investeringer i virkemidler og tiltak som reduserer utslippene nasjonalt, vil også styrke norsk konkurransekraft.

Gjennom adgangen til å overføre utslippsenheter mellom statene i EU åpnes det opp for handel med overskudd av utslippsenheter innad i innsatsfordelingen. Dette innebærer at en stat som overoppfyller sine mål og dermed har utslippsenheter til overs, kan selge disse til andre stater og med noen begrensninger spare overskuddet av utslippsenheter til eget bruk senere i perioden. Innsatsfordelingsforordningen inneholder fleksibilitetsordninger som etter disse medlemmers mening vil kunne bidra til å senke ambisjonsnivået for Norge om å nå sine klimamål og redusere insentivene for omstilling og innovasjon, fordi de kan erstatte nye teknologiske satsinger for utslippskutt som også kan styrke Norges konkurranseevne.

Disse medlemmer har merket seg at klimakvotene som vil bli overført, vil bli satt inn på en egen lukket konto, og at overføringen av klimakvoter isolert sett vil kunne redusere utslippene innenfor kvotesystemet. Disse medlemmer er enige i at så lenge de overførte klimakvotene ikke benyttes mot forpliktelsen i ikke-kvotepliktig sektor, vil de kunne bidra til å til nå klimaforpliktelsen på europeisk nivå. Likevel vil disse medlemmer understreke at kvotesystemet per i dag ikke er et tilstrekkelig virkemiddel for å utvikle klimateknologi som trengs for å nå de langsiktige klimamålene. Dette gjelder ikke minst i industrien, der man er av-

hengig av utvikling og bruk av ny teknologi for å oppnå store utslippskutt.

Disse medlemmer viser til Granavolden-plattformen, hvor det står:

«At Norges ikke-kvotepliktige utslipp skal reduseres med minst 45 prosent sammenlignet med 2005. Regjeringen har som mål at reduksjonen skjer gjennom innenlandske tiltak og planlegger for dette. Om strengt nødvendig kan fleksibiliteten i EUs rammeverk benyttes.»

Disse medlemmer mener en overføring av kvoter fra kvotepliktig sektor til ikke-kvotepliktig sektor kan føre til ytterligere reduksjon i samlede klimagassutslipp, forutsatt at kvotene som overføres, slettes. Hvis de i stedet benyttes for å oppnå forpliktelsene i ikke-kvotepliktig sektor, svekkes innsatsen for å kutte utslipp fra transportsektoren og andre deler av ikke-kvotepliktig sektor.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en årlig sletting av de kvotene som konverteres fra Det europeiske kvotesystemet (EU ETS) til utslippsenheter som kan benyttes under EUs innsatsfordelingsforordning.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen gjennomføre en årlig sletting av de kvotene som konverteres fra Det europeiske kvotesystemet (EU ETS) til utslippsenheter som kan benyttes under EUs innsatsfordelingsforordning.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

I statsbudsjettet 2019 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
1400		Klima- og miljødepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	11 500 000
		fra kr 109 008 000 til kr 97 508 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres, forhøyes med	5 300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 98 882 000 til kr 104 182 000	
1410		Kunnskap om klima og miljø	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene, for høyes med	500 000
		fra kr 38 007 000 til kr 38 507 000	
1412		Meteorologiformål	
	70	Internasjonale samarbeidsprosjekt, nedsettes med	3 234 000
		fra kr 142 668 000 til kr 139 434 000	
1420		Miljødirektoratet	
	23	Oppdrags- og gebyrrelatert virksomhet, kan overføres, for høyes med	5 600 000
		fra kr 135 608 000 til kr 141 208 000	
	33	Statlige erverv, nytt vern, kan overføres, nedsettes med	6 000 000
		fra kr 6 200 000 til kr 200 000	
	63	Returordning for kasserte fritidsbåter, nedsettes med	8 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 2 000 000	
	64	Skrantesykeprøver fra fallvilt, nedsettes med	1 400 000
		fra kr 1 748 000 til kr 348 000	
	74	CO ₂ -kompensasjonsordning for industrien, for høyes med	5 828 000
		fra kr 538 167 000 til kr 543 995 000	
1423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	
	1	Driftsutgifter, for høyes med	500 000
		fra kr 27 363 000 til kr 27 863 000	
1471		Norsk Polarinstitut	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, for høyes med	5 700 000
		fra kr 75 457 000 til kr 81 157 000	
1481		Klimakvoter	
	1	Driftsutgifter, kan overføres, nedsettes med	4 499 000
		fra kr 4 501 000 til kr 2 000	
Inntekter			
4420		Miljødirektoratet	
	4	Gebyrer, forurensningsområdet, for høyes med	5 600 000
		fra kr 41 141 000 til kr 46 741 000	
4423		Radioaktiv forurensning i det ytre miljø	
(NY)	1	Gebyrer, radioaktiv forurensning, bevilges med	500 000
4481		Salg av klimakvoter	
	1	Salgsinntekter, for høyes med	211 245 000
		fra kr 4 616 722 000 til kr 4 827 967 000	

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2019 kan:

overskride bevilgningen under
kap. 1423 post 1

mot tilsvarende merinntekter under
kap. 4423 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2019 kan foreta bestillinger av materiell o.l. ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	22	Statlige vannmiljøtiltak	11,6 mill. kroner

IV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2019 kan gi tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	34	Statlige erverv, nasjonalparker	31,2 mill. kroner

V

Deltakelse i Verdensbankprogrammet Partnership for Market Implementation

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet får fullmakt til å gi tilsagn om å delta i Verdensbankprogrammet Partnership for Market Implementation med 7 mill. USD.

VI

Konvertering av kvoter fra Det europeiske kvotesystemet (EU ETS) til innsatsfordelingsforordningen

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet kan meddele til EFTAs overvåkingsorgan at Norge har som intensjon å konvertere kvoter fra Det europeiske kvotesystemet (EU ETS) til utslippsenheter som kan benyttes under EUs innsatsfordelingsforordning tilsvarende hele Norges tilgang for perioden 2021–2030, jf. innsatsfordelingsforordningen artikkel 6 nr. 3.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 5. desember 2019

Ketil Kjenseth

leder og ordfører

